

Floýddan Naele!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Floýddan Naele! FLOÝDDAN NAELE!

Twitter diňe ker we tarapsyz ulgamdan ybarat däl, tersine belli bir ideologiýasy bolan syýasy reňke eýe 2020-nji ýylyň maý aýynyň soňlarynda ABŞ-daky birnäçe şäheri gurşap alan weýran edijilikli we urha-urly protest hereketleriniň ýetjek derejesine ýeten wagty sosial mediýa platformalarynyň jemgyýetçiliği herekete geçirip gözükdirmé, hatda protestleri başladyp, muňa meçew berme we garşy çykanlaryň garşysyna göreşme roly hakyndaky çekişmelere şáyat bolundy.

Şol wagtlar Twitterre Obamanyň tarapyny tutýan liberal cepçi akyma eýerýän syýasy «aktiwist» bolan öñki başlyk Jek Dorsi başlyklyk edýärdi.

Donald Trampam Ak Tamýň hojaýnydy. Twitter bilen Tramp arasyndaky dartgynlylyk şeýle bir ýagdaýa geldi welin, Twitteriň adminstrasiýasy Trampyň twitine negatiw yşarat ýerleşdirdi.

Tramp bu twit bilen howpsuzlyk boýunça ygtyýarlylardan garaýagyz amerikan raýaty Jorj Floýdyň Minnesota ştatynyň Minneapolis şäherinde polisiýa işgäri tarapyndan öldürilmeginiň aryny almak üçin çykarylan haosyň we ýikgynçylykly protest hereketleriniň ýaýran şäherlerinde iş geçirmeklerini talap edipdi.

Prezident Tramp şol wagt segsen milliondan gowrak adamyň

ulanýan Twitter hasabynda öldürilen Floýdyň aryny almak bahanasy bilen ýuze çykan urha-urly, weýran edijilikli, ogurlyk we çözüjylykly protest hereketleri hakda şeýle setirleri paýlaşypdy:

«Bu hülgentler Jorj Floýdyň ýagty ýadygärligine ysnat getirýär we muny beýtmeklerine ýol bermerin. Minnesotanyň häkimi Tim Walz bilen ýaňy gürleşdim we goşunyň doly onuň ýanynda durandygyny aýtdym».

Twitter adminstrasiýasy ýurtta howpsuzlygy üpjün etmek boýunça jogapkär ýolbaşçynyň ýazan bu sözlerine «sütemi beýgeltme» hökmünde baha berdi we polisiýanyň asudalygy gorayán jemgyyetçilik merkezleriniň weýran edilip, polisiýa işgärleriniň öldürilmegine meçew berýän millionlarça bildirişi görmezlige saldy!

Twitter adminstrasiýasy şol wagt «Garaýagyzlaryň ömri gymmatly!» kampaniyasynyň ortasynda logosyndaky gök guşuň reñkini gara öwürmäge çenli het etdi. Häzir asly alžirli fransuz Naeliň aryny almak bahanasy bilen bolup geçýän urha-urly, weýran edijilikli, galmagally protest hereketleri bilen birlikde internet saýtlary Prezident Makronyň we fransuz ygtyýarlylarynyň haý-haýly protest çykyşlara we haosa meçew berýän zatlaryň gadagan edilmegi hakdaky talabyny kanagatlandyrýandygyny yylan edýär!

Hatda fransuz ygtyýarlylaryň Fransiýanyň käbir ýerlerinde internet hyzmatyny gadagan edendigi hakda resminamanyň nusgasý ýaýrady, emme Fransiýanyň İçeri işler ministrligi bu habary şobada ýalana çykardı.

Şeýle sorag ýuze çykýar: Häzir Makronyň we fransuz hükümetiniň internet şertlerindäki sosial aragatnaşyk platformalaryndan meçew bermeleri azaltmak we protestleriň öňüni almak üçin hükümet bilen hyzmatdaşlyk etmelerini talap etmegi kanuny we bolaýmaly zat hasaplanyp, mundan üç ýyl öñ Trampyň şeýle talaby nädip meçew berme we sütemi beýgeltme bolýarka?

ABŞ-da Jorj Floýd jenaýatynyň yzysüre bolup geçen weýran edijilikli protest hereketlerinde Twitter platformast bir topar ýallakçynyň we meçew berijiniň öýjügine öwrüldi. Şol wagt Ak Tam şu beýanaty beripdi:

«- Twitteriň maglumat sazlaýjykary bilen başlyk Jek Dorsi şübheli we erbet niýetli iş alyp baryp, Twitteriň ýöne bir platforma bolman, editordygyny aç-açan subut etdiler».

Ýagny, Twitter diňe ker we tarapsyz ulgamdan ybarat däl, tersine belli bir ideologiýasy bolan syýasy reňke eýe Gulkünç ýeri, Twitteriň Trampyň hasabyny bloklan şol wagtynda respublikan senator Ted Kruzyňam geň galyp aýdyşy ýaly, Eýranyň dini lideriniň öz platformasynda twit paýlaşmagyna rügsag berilýärdi.

Diňe «Nael zamany» bilen «Floýd zamanyny» deňeşdirip görün, şonda hekaýanyň manysy aýdyňlaşyp başlar.

Mişari ZEÝDI,
Saud Arabystanly žurnalist.

Şenbe, 08.07.2023 ý. Publisistika